

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt pr. mail til: Morten Holm-Hemmingsen (morho@mfvm.dk) og Karina Davidsen (kad@mfvm.dk).

§ 2 høring om Kommissionens forslag til ny forordning om fastlæggelse af regler for støtte til strategiske planer for den fælles landbrugspolitik

Miljø- og Fødevareministeriet har udsendt notat L 21-18 vedrørende Kommissionens kommende forslag til ændring af den fælles landbrugspolitik. Da forslaget ikke er officielt fremlagt endnu vil dette høringssvar indeholde foreløbige vurderinger på baggrund af gennemlæsning af foreløbige udkast til forslaget, og Landbrug & Fødevarer vil forbeholde sig ret til at komme med supplerende bemærkninger, når det officielle forslag er fremlagt, samt efterfølgende i forbindelse med at detaljer om implementeringen i Danmark bliver mere klar.

Set med Landbrug og Fødevarers øjne er den største forandring i Kommissionens forslag i forhold til den nuværende politik, at en større del af beslutningen, om hvordan landbrugspolitikken skal implementeres, lægges ud til de enkelte medlemslande.

Kommissionens ambition med forslaget er, at landbrugspolitikken skal levere flere konkrete resultater indenfor miljø og klima, og at dette skal tilrettelægges på en måde, så indsatsen i det enkelte medlemsland sker der, hvor der er et behov. Det giver mulighed for, at de konkrete krav, der stilles til den enkelte landmand, i højere grad kan tage udgangspunkt i forholdene på den enkelte bedrift end tidligere. Endvidere bliver også muligt for medlemslandene at tilbyde landmændene frivillige ordninger (såkaldte *eco-schemes*) til miljø og klima i søjle 1, hvor en del af støtten kan være incitamentsbetalinger. Landbrug & Fødevarer er på den baggrund positivt indstillet overfor den nye model. Det er dog helt afgørende, at udmøntningen gennemføres på en måde, så det sikres, at der bevares ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene.

Der lægges op til, at landbrugspolitikken skal forenkles for landmanden, dels ved at den bliver mere målrettet nationale behov, og dels ved at anvende ny teknologi til kontrol og enklere støtteansøgning. Det er helt afgørende, at denne ambition leder til en mærkbar forandring for den enkelte landmand.

I forbindelse med det øgede fokus på landbrugspolitikens resultater inden for miljø og klima så er det afgørende, at lande, der allerede i dag har gennemført en stor grøn omstilling og har høje nationale krav, også bliver anerkendt herfor gennem landbrugspolitikken og ikke tværtimod bliver straffet ved at have færre muligheder for at anvende landbrugspolitikens instrumenter.

De største umiddelbare bekymringspunkter i forslaget er, at budgettet generelt reduceres med 17 pct. i faste priser, når man sammenligner landbrugsbudgettet i kommende periode med den nuværende periode, jf. EU-Kommissionens budgetforslag fra den 2. maj 2018. I lyset af at der til stadighed stilles højere krav til landbrugsproduktionen i Europa, så er det vigtigt, at der også følger midler med. Derfor er det heller ikke begrundet, hvorfor Danmark og en række andre lande fortsat skal overføre midler til primært en række af de øst- og centraleuropæiske lande, hvor omkostningsni-

veauet generelt er markant lavere. Ikke mindst i lyset af de budgetmæssige reduktioner af landbrugsbudgettet, er det helt afgørende, at EU-Kommissionen leverer en mærkbar regelforenklings i den kommende periode fra 2021 til 2027.

Nedenfor vil enkeltelementer i det forventede forslag blive gennemgået

Strategisk plan for landbrugspolitikken

Det fremgår af notatet, at de foreslåede strategiske planer for landbrugspolitikken for perioden 2021 til 2027 på mange måder forventes at ligne det nuværende landdistriktsprogram i udformning og i forhold til godkendelsesprocessen. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at processen omkring landdistriktsprogrammerne i dag opleves som meget tung og i flere lande er med til at forsinke implementeringen af landbrugspolitikken. Det er derfor vigtigt, at de strategiske planer kommer til at virke væsentligt mere enkle og effektive – ikke mindst da der fremadrettet lægges op til, at de også skal adressere initiativer under søjle 1. Det er også vigtigt, at der er en smidig og hurtig godkendelsesproces fra EU's side så rammen om landbrugspolitikken i Danmark er kendt for danske landmænd i detaljer i god tid forud for den 1. januar 2021. Endelig er det helt afgørende, at rammerne sikrer en hurtig og effektiv udbetaling af landbrugsstøtte til landmændene.

Det fremgår af forslaget, at medlemslandene kan risikere suspension for refusion af udgifter, såfremt der ikke er tilstrækkelig resultatopfyldelse. Det er afgørende, at landmænd, der leverer som aftalt, ikke risikerer manglende udbetaling som følge af medlemslandets (Danmarks) overordnede manglende performance. Det er i den forbindelse også afgørende, at landbrugspolitikken effekt vurderes ud fra nogle indikatorer, som landbrugspolitikken og landmændene har entydig indflydelse på.

Indkomststøtte – afkoblet støtte

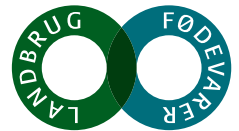
Den direkte støtte per hektar defineres som noget nyt som en decideret indkomststøtte. Støtten fortsætter som en afkoblet støtte per hektar. Den grønne støtte afskaffes og bliver en del af indkomststøtten. Til gengæld bliver det fremadrettet også muligt at anvende den direkte støtte til nye støtteordninger for miljø og klima, såkaldte "eco-schemes".

Landbrug & Fødevarer mener, det sender et forkert signal at kalde den direkte støtte per hektar for indkomststøtte, da Landbrug & Fødevarer anser landbrugsstøtten som en kompensation for at landmændene i Europa skal opfylde høje krav til en bæredygtig landbrugs- og fødevarereproduktion. Det er dog positivt, at det sikres, at minimum 60 pct. af søjle 1 gives til direkte støtte per hektar.

Konditionalitet

Modtagelse af støtten ventes at være betinget af overholdelse af de nuværende krydsoverensstemmelseskrav, EU-krav og nationale lovkrav samt krav om sikring af god landbrugs- og miljømæssig stand. Den konkrete udmøntning af de enkelte krav kendes ikke endnu og konsekvenserne er derfor meget uklare.

Det er som udgangspunkt positivt, at der gives større frihed til at tilrettelægge kravene nationalt, så de giver mening i en national kontekst. Det er dog afgørende, at kravene gennemføres på en enkel og meningsfuld måde, der tager udgangspunkt i at bakke op om god landmandspraksis. Samtidigt skal der være fokus på at undgå overimplementering og forvridding af konkurrencen mellem medlemslandene. Det er i den forbindelse vigtigt, at landmænd i lande som Danmark, der generelt stiller skrapere krav til landbrugsproduktionen, ikke straffes ved at få indskrænket mulighederne for at opnå EU-støtte i forhold til konkurrenter i andre lande, hvor der er færre krav til produktionen. Det er vigtigt, at landbrugspolitikken også på dette område understøtter en produktion, der er effektiv og

bæredygtig, frem for at stille den ringere end mindre effektive og bæredygtige konkurrenter. Det vil have afgørende betydning, hvordan man skelner mellem konditionalitet og en ekstra indsats herudover, der kan honoreres i de såkaldte "eco-schemes", så den konkrete implementering er af stor betydning.

Økologi

Der savnes generelt et fokus på økologisk produktion i forslaget. Der er i det nuværende regelsæt en anerkendelse af økologisk produktion ved at økologer er "green by definition". Der savnes et lignende signal omkring økologisk produktion i det nye forslag.

Intern udjævning

Landbrug & Fødevarer arbejder fortsat for at det er muligt at differentiere betalingsrettighedernes værdi. Vi noterer os derfor med tilfredshed, at det – som vi læser de lækkede forslag – fortsat vil være muligt at differentiere værdien.

Omfordelingsstøtte

Landbrug & Fødevarer mener, det skal være frivilligt for medlemslandene, om de vil indføre omfordelingsstøtte.

Støtte til unge landmænd

Det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik er med til at understøtte generationsskifte. Det er positivt, at det forventes at være muligt at fortsætte med den nuværende støtteordning til unge landmænd, så der skabes kontinuitet for de landmænd, der nu anvender ordningen. Fremadrettet skal det overvejes, hvordan landbrugspolitikken anvendes til bedst muligt til at løse udfordringer med generationsskifte. I dag anvendes også EU-midler uden for landbrugspolitikken til at hjælpe med finansieringen af nye bedrifter og det er vigtigt, at denne mulighed fastholdes og komplementerer indsatsen under EU's landbrugspolitik.

Frivilligt "eco-scheme"

Det er meget interessant med en støtteordning i søjle 1, hvor det er muligt at give incitamentsbetalinger. Det er af stor betydning, at man kan anvende motiverende midler til en grøn omstilling. Der mangler dog fortsat detaljer om, hvilke rammer, der gælder for at yde en "incitamentsbetaling". Det er dog også her en stor udfordring, hvis landmænd i lande som Danmark, der i en lang årrække er gået foran i forhold til klima- og miljøeffektivitet, får færre muligheder og stilles ringere end landmænd i mindre effektive lande.

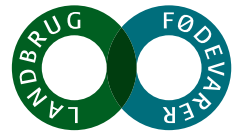
Støttelofter

Forslaget ventes at indeholde et obligatorisk støtteloft på ca. 450.000 DKK (60.000 EUR).

Når det beregnes, om en landmand når støtteloftet, vil det være muligt at indregne lønomkostninger i bedriften samt værdien af ejerens arbejde. Landbrug & Fødevarer er imod støttelofter.

Landbrugsstøtten er en betaling for de ekstra omkostninger, som europæiske landmænd står over for som følge af efterlevelse af høje EU-standarder. De høje standarder efterleves både på den første hektar og på den sidste hektar. Derudover lægges der op til en meget bureaukratisk og omkostningstung model, da modregning af lønomkostninger vil medføre en ekstra administrativ byrde i forbindelse med støtteesøgningen.

Det er ikke klart, hvad støtteloftet vil betyde for danske landmænd og det er afgørende, at denne information tilvejebringes.

Såfremt ønsket om at begrænse støtten til de største bedrifter fastholdes, så bør landene som alternativ til et absolut støtteloft kunne vælge en procentvis reduktion i støtten over et vist beløb (såkaldt degressivitet).

Koblet støtte

L&F ønsker en markedsorientering af EU's landbrugspolitik, og er derfor grundlæggende modstander af koblet støtte. Der kan dog være særligt udsatte sektorer, som kan have brug for koblet støtte – herunder i Danmark i form af en slagtepræmie til blandt andet kalve.

I forslaget lægges der op på et loft på koblet støtte på 15 pct. Landbrug og Fødevarer så gerne et loft på et lavere niveau, da et loft på 15 pct. ikke vurderes at være nok til at begrænse anvendelsen af koblet støtte i en række af EU's lande i tilstrækkelig grad.

Kontrol og sanktioner

Digitaliseringen betyder nye muligheder i relation til indberetning og kontrol, der kan betyde lettelser for erhvervet. Det er positivt, men det er samtidigt vigtigt, at der er et stort fokus på landmandens retssikkerhed. Fx at der ikke bliver tale om 100 pct. screening og dermed reelt på længere sigt 100 pct. fysisk kontrol. Det er også vigtigt, at en afgørelse til ugunst for den kontrollerede følges op af et fysisk kontrolbesøg, så en afgørelse ikke alene baseres på elektroniske datafund. Endelig er det også vigtigt, at landbrugspolitikken generelt bevæger sig bort fra at overfokusere på bagatelagtige afvigelser fra reglerne.

Definitioner m.v. herunder "ægte landmand"

Der lægges ikke op til markante ændringer i de basale støttebetingelser, men der vil fremadrettet være en større frihed til national udmøntning af definitioner og støttebetingelser. Det er på nuværende tidspunkt ikke klart, hvilken betydning det nye begreb "ægte landmænd" vil betyde for mulighederne for at søge landbrugsstøtte sammenlignet med i dag. Men det har tidligere vist sig at være meget vanskeligt at fastlægge en definition af en "aktiv landmand", som ikke uønsket har udelukket grupper, som opfattes som landmænd. Det er også vigtigt, at den nationale administrative praksis ikke pålægger landmændene en væsentligt administrativ byrde.

Forenklet ordning for mindre landbrug

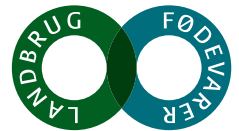
Kommissionen ventes at fremlægge forslag om forenklet EU-støtte til mindre landbrug. Det er vigtigt at definitionen af mindre landbrug indebærer at ordningen vil være relevant for mindre danske landbrug samt vil medføre en mærkbar forandring for mindre landbrug i Danmark.

Landdistriktpolitikken

Umiddelbart forventes landdistriktpolitikken at fortsætte i store træk som hidtil. Dog under et mindre budget med krav om øget national medfinansiering. Det er vigtigt, at ordningerne under landdistriktsprogrammet generelt bliver enkle og meningsfulde, og det er vigtigt, at der findes en brugbar model for blandt andet engangserstatninger til landmænd, der gør noget på bedriften for fx natur og miljø.

Markedsforvaltning

På basis af de lækkede dokumenter lægges der op til mindre rettelser af EU's markedsforvaltning som ikke umiddelbart giver anledning til kommentarer. Landbrug & Fødevarer vil dog – som for resten af forslaget – forbeholde sig ret til at vende tilbage, når den fremlagte forslaget er gennemanalyseret.

Resultatbonus

Det fremgår af notatet, at en del af landdistriktsfonden reserveres til en resultatbonus til medlemsstaten i 2026. Det er vigtigt, at denne bonus kommer landmænd og ikke kun administration til gode.

Ikrafttrædelse

Det er planen, at den nye landbrugspolitik skal træde i kraft den 1. januar 2021. Landmændene har behov for tid til planlægning og forudsigelighed og det er derfor vigtigt, at der er en hurtig beslutningsproces i EU, der giver mulighed for, at landmændene i god tid kan modtage konkret information om eventuelle forandringer og dermed får mulighed for at forberede sig på de konkrete konsekvenser af forslaget.

Med venlig hilsen

Niels Lindberg Madsen
Afdelingsleder

Miljø, Energi og EU

D +45 3339 4278

M +45 2724 5623

E nlm@if.dk